

2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1395

KARAR NO : 2024/761

DAVACI :

VEKİLİ : AV. DİLEK ATAK -UETS[16809-08064-05025]

DAVALI :

KAYMAKAMLIĞI -UETS[]

VEKİLİ :AV.

DAVANIN ÖZETİ : ili, ilçesi, Ortaokulunda 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/B maddesi kapsamında sözleşmeli idari destek görevlisi olarak görev yapan davacı tarafından, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 13.11.2023 tarih ve sayılı yazısına istinaden emekliliğe hak kazandığı gerekçesiyle hizmet sözleşmesinin feshedilerek, 16.11.2023 tarihinden itibaren emekli olarak görevinden ayrılmasına ilişkin işlemin; hukuka aykırı olduğu, 7433 sayılı Kanun kapsamında kadroya geçmediği için yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazandığından söz edilemeyeceği ileri sürülerek iptali ile işlem nedeniyle yoksun kaldığı parasal haklarının yasal faizi ile birlikte davalı idarece ödenmesine karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Usule ilişkin olarak dava konusu işlemin icrai olmadığı, esasa ilişkin olarak ise dava konusu işlemin kamu yararı ve hizmet gerekleri ilkeleri uyarınca bağlı yetki kapsamında tesis edildiği, davalı idarenin bu konuda herhangi bir takdir yetkisinin bulunmadığı, tesis edilen işlemin hukuka uygun olduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Konya 2. İdare Mahkemesi'nce dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Davalı idarenin usule yönelik itirazı yerinde görülmeyerek işin esasına geçildi.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın; "Çalışma hakkı ve ödevi" başlıklı 49. maddesinde, "Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir. (Değişik fıkra: 3/10/2001-4709/19 md.) Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır." hükmüne yer verilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4.maddesinin "Geçici Personel" başlıklı (mülga) (C) fıkrasında; geçici personel, bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmet olduğuna Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığı'nın görüşlerine dayanılarak Bakanlar Kurulu'nca karar verilen görevlerde ve belirtilen ücret ve adet sınırları içinde, sözleşme ile çalıştırılan ve işçi sayılmayan kimseler olarak tanımlanmış anılan maddeye 6522 sayılı Kanun'un 66. maddesiyle 10.09.2014 tarihinde eklenen ikinci paragrafta; "Özelleştirme uygulamaları sebebiyle iş akitleri kamu veya özel sektör işverenince feshedilen ve 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanun kapsamında diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakil hakkı bulunmayan personel de bu fıkra kapsamında yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazanıncaya kadar istihdam edilebilir. Bu kapsamda istihdam edileceklerin sayısı, öğrenim durumlarına göre çalışma şartları ve bunlara ödenecek ücretler ile diğer hususlar Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşleri üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir." düzenlemesine yer verilmiş, 29.12.2014 tarihli ve 2014/7140 sayılı Bakanlar Kurulu kararı uyarınca 31.12.2014 tarihli ve 29222 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 01.01.2015 tarihinde yürürlüğe giren "Özelleştirme Uygulamaları Sonucunda İş Sözleşmeleri Sona Eren İşçilerin Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Geçici Personel Statüsünde İstihdam Edilmelerine İlişkin Esaslar"ın 15.maddesinde de; bu esaslar kapsamında istihdam edilecek geçici

T.C.

KONYA

2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1395

KARAR NO : 2024/761

personelin hizmet sözleşmelerinin, **5510 sayılı Kanun kapsamında yaşlılık veya malullük aylığına hak kazandıkları tarihte sona ereceği** ve söz konusu tarihin kurumlarınca Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'ndan talep edileceği hükme bağlanmıştır.

01.02.2018 tarihinde kabul edilen Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair 7079 sayılı Kanun'un 17. maddesiyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası yürürlükten kaldırılmış, mülga (C) fıkrasında yer verilen hükümlere benzer aşağıdaki hükümler 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına eklenmiş olup anılan hükümler; "(Ek paragraf: 20/11/2017 -KHK-696/17 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/17 md.) Bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmet olduğuna Cumhurbaşkanınca karar verilen görevlerde (...) sözleşme ile çalıştırılanlar da bu fıkra kapsamında istihdam edilebilir.

(Ek paragraf: 20/11/2017-KHK-696/17 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/17 md.) Özelleştirme uygulamaları sebebiyle iş akitleri kamu veya özel sektör işverenince feshedilen ve 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun kapsamında diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakil hakkı bulunmayan personel de bu fıkra kapsamında yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazanıncaya kadar istihdam edilebilir. Bu kapsamda istihdam edileceklerin sayısı, öğrenim durumlarına göre çalışma şartları ve bunlara ödenecek ücretler ile diğer hususlar Cumhurbaşkanınca belirlenir." şeklindedir.

Söz konusu değişikliğin yapıldığı 7079 sayılı Kanun'un 18. maddesi ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenen Geçici 43.maddede de," (Ek: 20/11/2017-KHK-696/18 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/18 md.) Kamu kurum ve kuruluşlarında 4/12/2017 tarihi itibarıyla, adam/ay esasına göre kısmi süreli çalıştırılmakta olanlar ile saat ücreti karşılığı çalışmakta olanlar hariç olmak üzere **bu Kanunun 4 üncü maddesinin mülga (C) fıkrası kapsamında tahsis edilmiş geçici personel pozisyonlarında çalışmakta olanlar, pozisyonlarının tahsis edildiği teşkilat ve birimde, halen yürütmekte oldukları hizmetleri aynı şekilde yerine getirmeye devam etmek üzere, bu Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında ihdas edilecek sözleşmeli personel pozisyonlarına bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren doksan gün içinde kurumlarınca geçirilirler.**

(...) 4 üncü maddenin mülga (C) fıkrasının ikinci paragrafı kapsamında yer alanlardan sözleşmeli personel pozisyonlarına atanmaların istihdam süreleri hiçbir şekilde sosyal güvenlik kurumlarından yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazandıkları tarihi geçemez." düzenlemesi yer almaktadır.

30.03.2018 tarih ve 30376 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 26.03.2018 tarih ve 2018/11587 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 2.maddesiyle **Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslara** eklenen **Ek 9. maddesinde**, " (Ek:26/3/2018-2018/11587) 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde özelleştirme programına alınan kuruluşların (iştirakler hariç) kısmen veya tamamen satışı nedeniyle kamu tüzel kişiliğinin sona ermesi, devredilmesi, küçültülmesi, faaliyetlerinin durdurulması, kapatılması, tasfiye edilmesi halinde veya diğer sebeplerle bu kuruluşlarda programa alınma tarihi itibarıyla İş Kanunu hükümlerine tabi daimi işçi statüsünde istihdam edilen ve 4046 sayılı Kanunun değişik 22 nci maddesine göre nakil hakkı bulunmayan personelden iş sözleşmesi özelleştirme tarihinden önce kamu tarafından veya özelleştirme tarihinden sonra özel sektör tarafından kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde sona erdirilenler 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında istihdam edilir. (...)

Bu madde kapsamında istihdam edilecek personelin sözleşmeleri, 5510 sayılı Kanun hükümleri uyarınca yaşlılık veya malullük aylığına hak kazandıkları tarihte sona erer. Söz konusu tarih kurumlarınca Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından talep edilir." düzenlemesine, **Geçici 11. maddesinin 3. fıkrasında da**, "657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin mülga (C) fıkrasının ikinci paragrafı kapsamında yer alanlardan bu madde uyarınca sözleşmeli personel pozisyonlarına atanmaların sözleşmeleri, 5510 sayılı Kanun hükümleri uyarınca yaşlılık veya malullük aylığına hak kazandıkları

T.C.

KONYA

2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1395

KARAR NO : 2024/761

tarihte sona erer. Söz konusu tarih kurumlarınca Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından talep edilir." düzenlemesine yer verilmiştir.

26.01.2023 tarih ve 32085 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Devlet Memurları Kanunu Ve Bazı Kanunlar İle 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair 7433 sayılı Kanunla 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na eklenen Geçici 48. madde ile kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışmakta olanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte sözleşmesi devam eden ve 48 inci maddede belirtilen genel şartları taşıyanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde yazılı olarak başvurularına memur kadrolarına atanma hakkı tanınmıştır.

03.03.2023 tarih ve 32121 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve kamuoyunda *EYT olarak bilinen* 7438 sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 1. maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na eklenen Geçici 95. maddede, "**Bu maddenin yürürlük tarihinden sonra aylık bağlanması için talepte bulunanlardan** 506 sayılı Kanunun geçici 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendi, 1479 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası, 2925 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendi ve 5434 sayılı Kanunun geçici 205 inci maddesi hükümlerine göre **yaşlılık veya emekli aylığı bağlanacak olanlar, söz konusu hükümlerde yaş dışındaki diğer şartları taşımaları halinde yaşlılık veya emekli aylığından yararlanırlar.** Bu fıkra esas alınarak geriye dönük herhangi bir ödeme yapılmaz ve geriye dönük hak talep edilemez." düzenlemesine yer verilerek ilgililerin diğer şartları taşımaları durumunda yaş koşulu aranmadan **talepleri** halinde emekli olabilmelerine olanak tanınmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının ili, ilçesi, Ortaokulunda 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/B maddesi kapsamında sözleşmeli idari destek görevlisi olarak görev yaptığı, davacının 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 95. maddesinin yürürlüğe girmesinden sonra memur kadro unvanına geçmemeyi tercih ettiği, davalı idare tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna davacının yaşlılık ya da malullük aylığını hak ettiği tarihin sorulduğu, davacının emekliliğe hak kazandığının bildirilmesi üzerine, "sözleşmeli personel pozisyonlarına atanmaların sözleşmeleri, yaşlılık veya malullük aylığına hak kazandıkları tarihte sona erer" hükmü gereğince, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 13.11.2023 tarih ve sayılı yazısına istinaden hizmet sözleşmesinin feshedilerek, 16.11.2023 tarihinden itibaren emekli olarak görevinden ayrılmasına ilişkin işlemin tesis edilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri gereğince, özelleştirme uygulamaları kapsamında kamu kurum ve kuruluşlarında 657 sayılı Kanun'un mülga 4. maddesinin (C) fıkrası kapsamında geçici personel olarak istihdam edilenlerin, 01.02.2018 tarihinde kabul edilen 7079 sayılı Kanun'un 18. maddesi ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na eklenen Geçici 43. madde uyarınca anılan Kanun'un 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında ihdas edilen sözleşmeli personel pozisyonlarına geçirildikleri, bu kapsamda (özelleştirme uygulamaları nedeniyle) sözleşmeli personel pozisyonuna geçirilenlerin ancak sosyal güvenlik kurumlarından yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazandıkları tarihe kadar istihdam edilebilecekleri, bir başka ifadeyle emekliliğe hak kazandıkları tarihte istihdamlarına son verileceği anlaşılmaktadır.

Aynı zamanda 26.01.2023 tarihli değişiklikle 657 sayılı Kanuna eklenen Geçici 48. madde ile sözleşmeli personelin başvurması halinde memur kadrosuna geçirilmesine olanak tanınmış, 03.03.2023 tarihinde 5510 sayılı Kanuna eklenen Geçici 95. madde ile de yaş koşulu dışındaki diğer şartların sağlanması ve talep edilmesi halinde erken emeklilik imkanı getirilmiştir. Bu kapsamda talepte bulunmayanların diğer emeklilik şartlarını sağlamalarının doğrudan emekli edilmeleri sonucunu doğurmadığı, bu haktan yararlanıp yararlanmamak noktasında ilgililerin tercih hakkı bulunduğu,

T.C.

KONYA

2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1395

KARAR NO : 2024/761

görevine devam etmek isteyenler yönünden resen emeklilik işlemleri yapılmasının söz konusu olmadığı görülmektedir.

Bakılan olayda, 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesi kapsamında sözleşmeli personel olarak görev yapan davacının, yukarıda aktarılan ve EYT olarak bilinen 7438 sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında yaş koşulu aranmaması sebebiyle emekliliğe hak kazandığından bahisle re'sen emekli edildiği anlaşılmakta olup; buna göre uyuşmazlık, anılan 7438 sayılı Kanun kapsamında ilgililere tanınan emeklilik hakkının, davacı hakkında talep aranmaksızın uygulanıp uygulanamayacağı noktasında toplanmaktadır.

Hukuk devleti ilkesinin ön koşullarından biri olan "hukuk güvenliği" ile kişilerin hukuki güvenliğinin sağlanması, bu suretle hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılmaktadır. Bu nedenle, önceden oluşmuş hukuksal durumların, sonradan yapılacak işlemlerle değiştirilmesi, hukuktan beklenen güvenle bağdaşmayacaktır.

Hukukun üstünlüğünün egemen olduğu bir devlette hukuk güvenliğinin sağlanması hukuk devleti ilkesinin yerine getirilmesi için zorunlu koşullardandır. Yapılan düzenlemelerde istikrar, belirlilik ve öngörülebilirlik göz önünde bulundurularak hukuki güvenlik sağlanır. Hukuki güvenlik normların öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar. (Anayasa Mahkemesi'nin 26/12/2013 gün ve E.2013/67, K.2013/164 sayılı kararı)

Doktrinde hukuki güvenlik ilkesinin gerekleri de şu şekilde sıralanmıştır:

1- Devlet faaliyetleri, önceden öngörülebilir, tahmin edilebilir olmalıdır.

2- Devlet faaliyeti, önceden hukuk kurallarıyla düzenlenmiştir.

3- Hukuk düzeninde mümkün olduğunca hukuki istikrar sağlanmalıdır.

4- İdarenin tek yanlı işlem yapma üstünlüğüne karşı, güvece niteliğindeki kurallarla (bireylere katılma, dinleme ve savunma hakkı gibi haklar tanınarak) birey ile idare arasında denge sağlanmalıdır.

5- İdare, bireyin haklı beklentilerine uygun davranmalıdır.

6- Yasal düzenlemelerde hukuka ve devlete olan güveni zedeleyici hususlardan kaçınılmalıdır.

7- Devlet kişinin maddi ve manevi varlığını geliştirilebilmesi için hukuk güvenliğinin sağlandığı bir hukuk devleti yaratmalıdır.

Buna göre, ilgili mevzuat hükümleri ve dava konusu uyuşmazlık birlikte değerlendirildiğinde; 7438 sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 1. maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na eklenen Geçici 95. madde ile tanınan erken emeklilik hakkının tercihe bağlı istisnai bir hak olarak sonradan yapılan söz konusu düzenleme ile getirildiği, bu emeklilik hakkından yaş koşulu dışındaki diğer koşulların sağlanması halinde ancak talep edilmesi üzerine faydalanılabileceği, bu yönde bir talepte bulunmayanların ise yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazandıklarından söz edilemeyeceği, dolayısıyla da re'sen emekli edilmelerinin mümkün olmadığı, 2018 yılında sözleşmeli personel pozisyonuna atananların o anki koşullara göre emekliliğe hak kazanacakları tarihi esas almak suretiyle çalışma sürelerini planladıkları, bu itibarla erken emeklilik talebi/isteği olmayan sözleşmeli personelin aleyhe olacak şekilde sonradan yapılan düzenlemeye tabi tutulmasının hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik ilkesine aykırı olduğu, aynı zamanda anayasal bir hak olan çalışma hakkının önüne geçilerek bu yönde bir kısıtlama getirilemeyeceği; bununla birlikte, **dava konusu işlemin, 26.01.2023 tarihli değişiklikle 657 sayılı Kanuna eklenen Geçici 48. maddeye istinaden sözleşmeli personele tanınan memur kadrosuna geçiş hakkından yararlanmayan personelin EYT yasası kapsamında re'sen emekliye sevk edilmesi sonucunu doğurduğu görülmekle**, memur kadrosuna geçmeyen personeller resen emekli edileceklerini biliyor olsalar idi re'sen emekliye sevk

T.C.
KONYA

2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1395

KARAR NO : 2024/761

edilmemek adına tercihlerini memur kadrosuna geçirilme yönünde kullanabilecekken, söz konusu EYT düzenlemesinin sonradan yürürlüğe girmesi nedeniyle memur kadrosuna geçme hakkını da kullanamayacakları, bu durumun sözleşmeli personel iken memur kadrosuna geçenler ile memur kadrosuna geçmeyenler arasında da adaletsizlik oluşturduğu; dolayısıyla davacının da dahil olduğu üzere, 657 sayılı Kanun'un mülga 4/C maddesinin ikinci paragrafı kapsamında yer alırken sözleşmeli personel statüsüne geçen kişiler yönünden, EYT yasası kapsamında erken emeklilik talebinde bulunanların istihdamlarına son verilebileceği, erken emeklilik talebi olmayan sözleşmeli personel yönünden ise sözleşmeli personel pozisyonuna geçirildikleri tarihte tabi oldukları emeklilik şartlarının sağlandığı anda istihdamlarına son verilebileceği sonucuna varıldığından, davacının 7438 sayılı Kanun uyarınca sosyal güvenlik kurumlarından yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazandığından bahisle sözleşmesi feshedilerek emekliye sevk edilmesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık görülmemiştir.

Öte yandan dava konusu işlem hukuka aykırı olduğundan, işlem nedeniyle davacının yoksun kaldığı parasal haklarının da dava tarihinden (16.11.2023) itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalı idarece davacıya ödenmesi, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü bulunduğu kuralını düzenleyen Anayasa'nın 125. maddesinin bir gereğidir.

Açıklanan nedenlerle, **dava konusu işlemin iptaline**, işlem nedeniyle davacının yoksun kaldığı parasal haklarının dava tarihinden (16.11.2023) itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalı idarece davacıya **ödenmesine**, aşağıda dökümü yapılan 2.279,60-TL yargılama gideri ile kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 10.500,00-TL vekalet ücretinin davalı idare tarafından davacıya ödenmesine, artan posta ücretinin önceden talep edilmemesi halinde kararın kesinleşmesinden sonra re'sen davacıya iadesine, kararın tebliğinden itibaren **otuz (30) gün** içerisinde **Konya Bölge İdare Mahkemesi'ne** istinaf yolu açık olmak üzere, 30.05.2024 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

Başkan
EKREM RIZA ÖZÇAL
101616

Üye
OSMAN GÜLBAŞ
195092

Üye
CELAL DOĞAN
182227

YARGILAMA GİDERLERİ :	
Başvurma Harcı	: 269,85 TL
Karar Harcı	: 269,85 TL
Vekalet Harcı	: 38,40 TL
Y.D. Harcı	: 444,60 TL
Y.D. İtiraz Harcı	: 1.169,40 TL
Posta Gideri	: 87,50 TL
TOPLAM	: 2.279,60 TL

